

Юридична адреса - 88018, м.Ужгород, вул.Петра Лінтура, 10-Б, кв.2
Поштова адреса - 88000, м. Ужгород, вул. Фединця, 14
тел: +38 (050) 432-17-88
email: zakkdka@gmail.com , веб-сайт: www.vkdka.org

Legal address - apt. 2, 10B Lintura Street, Uzhgorod, 88018 Ukraine
Mailing address - 14 Fedyntsa Street, Uzhgorod, 88000 Ukraine
phone: +38 (050) 432-17-88
email: zakkdka@gmail.com , web-site: www.vkdka.org

Р І Ш Е Н Н Я

16 вересня 2025 року

м. Ужгород

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури (КДКА) Закарпатської області в особі дисциплінарної палати (надалі – Дисциплінарна палата) у складі голови Дисциплінарної палати Гончарова В.В., заступника голови Дисциплінарної палати Зеленька С.П., секретаря Дисциплінарної палати Бухтоярової О.В., членів Дисциплінарної палати: Бабича В.В., Кучеренка В.О., Петюшки Р.В., Сочки І.І., розглянувши у відкритому засіданні в приміщенні КДКА Закарпатської області дисциплінарну справу стосовно адвоката П, –

ВСТАНОВИЛА:

25 квітня 2025 року з Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури до КДКА Закарпатської області надійшли для розгляду матеріали скарги громадян Турчин Людмили Сергіївни та Мягкова Олександра Андрійовича від 31.03.2025, у якій наводяться відомості щодо неналежної поведінки адвоката П

За результатами перевірки наведених у цій скарзі відомостей рішенням КДКА Закарпатської області від 02.06.2025 стосовно адвоката П порушено дисциплінарну справу.

Заслухавши Гончарова В.В., який доповів матеріали дисциплінарної справи, Дисциплінарна палата встановила наступне.

Згідно з даними Єдиного реєстру адвокатів України адвокат П здійснює адвокатську діяльність на підставі відповідного свідоцтва № __, виданого __ відповідно до рішення Ради адвокатів Черкаської області від __ № __.

У вказаній скарзі зазначається, що 09 жовтня 2024 року Турчин Л.С. уклала з адвокатом П договір без номера про надання вказаним адвокатом правничої допомоги її сину – Мягкову О.А., який перебував в Черкаському міському ТЦК та СП. 10 жовтня 2024 року такий же договір без номера був укладений між адвокатом П і самим Мягковим О.А. Обидва такі договори уклалися з метою надання Мягкову О.А. правничої допомоги з питань відстрочки від мобілізації.

На думку скаржників, вказані договори про надання правничої допомоги укладені з порушенням положень цивільного законодавства про договір, Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» і Правилам адвокатської етики.

Зокрема, у них не зазначені сторони, реквізити і підписи сторін та не визначено предмет договору, а саме не вказано про що укладається договір, у чому полягає порушення прав клієнта і яким органом, який обсяг роботи адвоката.

Скаржники також вважають, що умови договорів є неповними, оскільки не обумовлені питання щодо розміру гонорару адвоката, підстави повернення гонорару і його розміру при частковому виконанні робіт та при повному невиконанні робіт.

Стверджують, що за договором від 09.10.2024 згідно з усною домовленістю з адвокатом П останньому цього ж дня (09.10.2024) передано 1 000,00 доларів США, що еквівалентно 41 000,00 грн, а у період з 10 по 20 жовтня 2024 року передано ще 76 700,00 грн. За договором від 10.10.2024 згідно з усною домовленістю з адвокатом П також був

визначений гонорар у розмірі 1 000,00 у.о (41 000,00 грн.).

Після укладення вказаних договорів адвокат П запропонував оскаржити до суду штраф, накладений на Мягкова О.А. ТЦК та СП. Однак рішенням суду було відмовлено у задоволенні позову про скасування такого штрафу, і на таке рішення суду була подана апеляційна скарга.

З огляду на це скажники вирішили розірвати договори про надання правничої допомоги, а тому надіслали адвокату П на електронну пошту і рекомендованим листом письмову заяву від 10.03.2025 про розірвання цих договорів і повернення гонорару.

Адвокат П проігнорував як вимогу про повернення гонорару, так і вимогу про надання звіту щодо проведеної роботи.

За наведених обставин скажники вважають, що своїми діями адвокат П порушив вимоги пунктів 1, 2 ч.1 ст.21, ч.3 ст.27 і ч.2 ст.29 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та грубо порушив Правила адвокатської етики, у зв'язку з чим просять притягнути цього адвоката до дисциплінарної відповідальності.

До скарги додані копії таких документів: договору від 09.10.2024 без номера про надання правничої допомоги, укладений між Турчин Л.С. і адвокатом П; договору від 10.10.2024 без номера про надання правничої допомоги, укладений між Мягковим О.А. і адвокатом П; аркушу паперу із записами про певні грошові суми і з зазначенням Турчин Л.С., Мягкова О.А. та свідка Джулай Т.М.; дублікатів п'яти банківських квитанцій про сплату Турчин Л.С. грошових коштів в загальній сумі 76 700,00 грн. протягом 10-20 жовтня 2024 року; адресованого адвокату П письмового повідомлення Турчин Л.С. і Мягкова О.А. від 10.03.2025 про розірвання договорів про надання правничої допомоги від 09.10.2024 та від 10.10.2024; рішення Соснівського районного суду м. Черкас від 14.11.2024 у справі №__ про відмову у задоволенні позову Мягкова О.А. до Черкаського об'єднаного міського ТЦК та СП (надалі – Черкаського ОМТЦК та СП) про скасування постанови про притягнення до адміністративної відповідальності; ухвали Шостого апеляційного адміністративного суду від 12.12.2024 у справі №__ про залишення без руху апеляційної скарги Мягкова О.А. на рішення Соснівського районного суду м. Черкас від 14.11.2024; ухвали Шостого апеляційного адміністративного суду від 04.02.2025 про призначення до апеляційного розгляду справи №__.

Адвокат П надав Дисциплінарній палаті письмові пояснення, у яких заперечує наявність в його діях порушень вимог Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» і Правил адвокатської етики та вказує, що скарга не містить мінімально-допустимого рівня доведеності вчинення ним дисциплінарного проступку.

Визнав факт укладення 09.10.2024 з Турчин Л.С. договору про надання правничої допомоги її сину Мягкову О.А., який перебував в приміщенні Черкаського об'єднаного міського ТЦК та СП. Перед укладенням цього договору він повідомив Турчин Л.С. орієнтовну вартість правничих послуг. Після ознайомлення з текстом такого договору Турчин Л.С. погодилася з умовами цього договору та з оголошеним розміром гонорару.

Оскільки під час підписання договору Турчин Л.С. не мала копії своїх паспортних даних, то серія і номер її паспорта не були внесені у договір, але була вказана її адреса.

Разом з тим звертає увагу, що загальні правила законодавства щодо укладення договорів про надання послуг та правничої допомоги не передбачають вимог зазначати у цих договорах паспортних даних чи РНОКПП сторін.

Між тим, додаток №__ щодо гонорару, передбачений пунктом 4.1 укладеного з Турчин Л.С. договору, не було можливості сформувати і роздрукувати на місці укладення самого цього договору, сторонами було вирішено сплатити гонорар шляхом переказу грошових коштів на картку адвоката.

Адвокат П теж визнав, що 10.10.2024 після звільнення Мягкова О.А. з приміщення Черкаського ОМТЦК та СП між ними був укладений договір про надання правничої допомоги.

Після ознайомлення з текстом такого договору Мягков О.А. не висловив жодних заперечень до його змісту та власноручно його підписав. Сума гонорару за правничу

допомогу у цьому договорі не зазначалася, так як була погоджена з Турчин Л.С. в розмірі 45 000,00 грн.

При цьому стверджує, що розмір гонорару за договором від 09.10.2024 повністю охоплюється розміром, визначеним за договором від 10.10.2024, тобто подвійний гонорар він не отримував.

Вказує, що на виконання своїх зобов'язань з надання правничої допомоги за обома договорами здійснив наступне:

- надав Турчин Л.С. консультацію з питань процедури проходження ВЛК, порядку проведення призову на військову службу під час мобілізації, отримання відстрочки від мобілізації, відповідальності за порушення правил військового обліку, порядку направлення на проходження альтернативної служби;

- 10.10.2024 звернувся до управління патрульної поліції з адвокатським запитом в інтересах Мягкова О.А., на який 16.10.2024 отримав відповідь;

- підготував в інтересах Мягкова О.А. і подав до суду позовну заяву про скасування постанови Черкаського ОМТЦК та СП про накладення на нього адміністративного штрафу, у задоволенні якої відмовлено рішенням Соснівського районного суду м. Черкас від 14.11.2024 у справі №___;

- підготував в інтересах Мягкова О.А. і подав до Шостого апеляційного адміністративного суду апеляційну скаргу на рішення суду першої інстанції у справі №___;

- 19.12.2024 звернувся до Першого відділу ДВС у м. Черкаси з адвокатським запитом в інтересах Мягкова О.А., на який отримав відповідь від 11.12.2024.

За подання апеляційної скарги на рішенням Соснівського районного суду м. Черкас від 14.11.2024 у справі №___ ним із Турчин Л.С. і Мягковим О.А. була погоджена сума гонорару у 20 000,00 грн. 500,00 грн. отримувалися ним за виготовлення копій документів та відправку рекомендованої поштової кореспонденції. Інших сум гонорару він не отримував.

Зазначає, що письмове повідомлення Турчин Л.С. і Мягкова О.А. від 10.03.2025 про розірвання договорів про надання правничої допомоги на свою електронну пошту отримав лише 31 березня 2025 року.

Після отримання такого повідомлення він надіслав на електронну адресу скаржників письмовий звіт про виконану роботу.

Відповідно до положень п.5.3 обох договорів про надання правничої допомоги від 09.10.2024 і від 10.10.2024 сторони можуть достроково розірвати такий договір, але при цьому договір вважається виконаним сторонами належним чином. Повернення сплачених грошових сум (адвокатського гонорару) або їх частина в даному випадку поверненню не підлягають.

До пояснень адвокат П додав, серед іншого, і копії наступних документів: письмового повідомлення Турчин Л.С. і Мягкова О.А. від 10.03.2025 про розірвання договорів про надання правничої допомоги від 09.10.2024 та від 10.10.2024; свого адвокатського запиту від 10.10.2024 до Управління патрульної поліції в Черкаській області; листа-відповіді Управління патрульної поліції в Черкаській області від 16.10.2024 на такий запит; свого адвокатського запиту від 09.12.2024 до Першого відділу ДВС у м. Черкаси; листа- відповіді з додатками Першого відділу ДВС у м. Черкаси від 11.12.2024 на такий запит; позовної заяви Мягкова О.А. від 15.10.2024 до Черкаського ОМТЦК та СП та Черкаського ОТЦК та СП про скасування постанови про накладення адміністративного стягнення; постанови Черкаського ОМТЦК та СП від 09.10.2024 про притягнення Мягкова О.А. до адміністративної відповідальності за вчинення правопорушення, передбаченого ч.3 ст.210-1 КУпАП; рішення Соснівського районного суду м. Черкас від 14.11.2024 у справі №712/12403/24; апеляційної скарги Мягкова О.А. від 29.11.2024 на рішення Соснівського районного суду м. Черкас від 14.11.2024 у справі №___; поштового чека від 03.12.2024 про надіслання до Шостого апеляційного адміністративного суду рекомендованого поштового відправлення; ухвали Шостого апеляційного адміністративного суду від 04.02.2025 у справі №___; своїх супровідних листів від 06.04.2025 на адресу Турчин Л.С. і Мягкова О.А. про надіслання звіту про виконання договору про надання правничої допомоги; звіту про

виконання договору про надання правничої допомоги; скріншот з телефону від 06.04.2025 про надіслання звіту на електронну пошту Мягкова О.А.

Після порушення дисциплінарної справи відносно адвоката П скаржники надіслали Дисциплінарній палаті письмові заперечення на пояснення цього адвоката.

У цих запереченнях знову підтвердили викладені у скарзі обставини та додатково вказали, що загалом сплатили адвокату П за обома договорами про надання правничої допомоги 2 000,00 доларів США та 76 700,00 грн. Зокрема, 09.10.2024 Турчина Л.С. передала цьому адвокату у його власному автомобілі 1 000,00 доларів США в присутності свідка – куми Мягкова на ім'я Тетяна, а іншу частину (1 000,00 доларів США) Мягков О.А. передав особисто адвокату на вулиці біля ТРЦ «Хрещатик Сіті» в присутності цієї ж куми Тетяни та скаржниці Турчин Л.С. 76 700,00 грн було перераховано на банківську карту адвоката.

Адвокат П також надав Дисциплінарній палаті додаткові письмові заперечення на скаргу, у яких зазначив наступне.

Твердження скаржників про відсутність у них скарги на постанову Черкаського ОМТЦК та СП про накладення на Мягкова О.А. штрафу і апеляційної скарги на рішення суду про відмову у скасуванні цієї постанови Черкаського ОМТЦК та СП не відповідають дійсності, оскільки надавав Мягкову О.А. як позовну заяву на таку постанову Черкаського ОМТЦК та СП, так і апеляційну скаргу на таке рішення суду, і ці документи підписані особисто Мягковим О.А., а відтак вони в нього є і йому про них відомо.

Також не відповідають дійсності і твердження скаржників щодо повідомлення його (адвоката П) про дострокове розірвання договорів про надання правничої допомоги ще 01 березня 2024 року та щодо факту розірвання цих договорів 10.03.2025.

Натомість вказує, що заява скаржників від 10.03.2025 про розірвання таких договорів надійшла на його електронну пошту 31.03.2025, про що він вже вказував у своїх поясненнях, та цього ж дня (31.03.2025) скаржники цю ж заяву надіслали йому і рекомендованим поштовим відправленням з штрихкодним ідентифікатором №1800100371987, яке він отримав 07 квітня 2025 року.

Як вже зазначено у його поясненнях, звіт про виконання договорів про надання правничої допомоги він разом з супровідними листами обом скаржникам 06.04.2025 зі свого телефону надіслав на електронну пошту Мягкова О.А.

До заперечень адвокат П додав копії таких документів: поштового конверта з штрихкодним ідентифікатором №1800100371987, відправленого скаржниками на його адресу; роздруківки з веб-сайту АТ «Укрпошта» трекінгу поштового відправлення №1800100371987; скріншота зі своєї електронної пошти від 31.03.2025 про надходження від Мягкова О.А. письмового повідомлення про розірвання договорів про надання правничої допомоги.

Протокольними рішеннями Дисциплінарної палати розгляд дисциплінарної справи неодноразово зупинявся у зв'язку з поданням учасниками дисциплінарного провадження відповідних клопотань та додаткових пояснень і заперечень із доданням певних документів.

16 вересня 2025 року учасники дисциплінарного провадження, які завчасно і належним чином повідомлені про призначення розгляду даної дисциплінарної справи, не з'явилися цього дня у засідання Дисциплінарної палати та не повідомили причини неявки.

Згідно з ч.2 ст.40 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» неявка адвоката чи особи, яка ініціювала питання дисциплінарної відповідальності адвоката, на засідання дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури без поважних причин за умови наявності доказів завчасного повідомлення зазначених осіб про місце, день і час засідання не перешкоджає розгляду дисциплінарної справи.

Аналогічні приписи містяться і у ст.46 Положення про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, затвердженого рішенням РАУ від 30.08.2014 №120, з наступними змінами і доповненнями (надалі – Положення №120).

З урахуванням таких норм законодавства та обізнаності учасників дисциплінарного

провадження про призначення розгляду дисциплінарної справи Дисциплінарна палата не вбачає перешкод для розгляду цієї справи за відсутності учасників дисциплінарного провадження.

Дослідивши матеріали дисциплінарної справи, Дисциплінарна палата приходять до таких висновків.

Згідно з положеннями статті 33 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» адвоката може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності у порядку дисциплінарного провадження з підстав, передбачених цим Законом. Дисциплінарне провадження - процедура розгляду письмової скарги, яка містить відомості про наявність у діях адвоката ознак дисциплінарного проступку.

Статтею 36 даного Закону передбачено, що право на звернення до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури із заявою (скаргою) щодо поведінки адвоката, яка може бути підставою для дисциплінарної відповідальності, має кожен, кому відомі факти такої поведінки.

Не допускається зловживання правом на звернення до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, у тому числі ініціювання питання про дисциплінарну відповідальність адвоката без достатніх підстав.

За приписами ст.34 цього ж Закону підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності є вчинення ним дисциплінарного проступку.

Дисциплінарним проступком адвоката є: 1) порушення вимог несумісності; 2) порушення присяги адвоката України; 3) порушення правил адвокатської етики; 4) розголошення адвокатської таємниці або вчинення дій, що призвели до її розголошення; 5) невиконання або неналежне виконання своїх професійних обов'язків; 6) невиконання рішень органів адвокатського самоврядування; 7) порушення інших обов'язків адвоката, передбачених законом.

Матеріалами дисциплінарної справи підтверджені і не заперечуються учасниками дисциплінарного провадження наступні обставини.

09 жовтня 2024 року Турчин Л.С. уклала з адвокатом П договір без номера про надання вказаним адвокатом правничої допомоги її сину – Мягкову О.А., який перебував в Черкаському міському ТЦК та СП. 10 жовтня 2024 року такий же договір без номера був укладений між адвокатом П і самим Мягковим О.А. Обидва такі договори уклалися з метою надання Мягкову О.А. правничої допомоги з питань відстрочки від мобілізації.

На виконання зобов'язань з надання правничої допомоги за обома договорами адвокат П здійснив наступне:

- надав Турчин Л.С. консультацію з питань процедури проходження ВЛК, порядку проведення призову на військову службу під час мобілізації, отримання відстрочки від мобілізації, відповідальності за порушення правил військового обліку, порядку направлення на проходження альтернативної служби;

- 10.10.2024 звернувся до управління патрульної поліції з адвокатським запитом в інтересах Мягкова О.А., на який 16.10.2024 отримав відповідь;

- підготував в інтересах Мягкова О.А. і подав до суду позовну заяву про скасування постанови Черкаського ОМТЦК та СП про накладення на нього адміністративного штрафу, у задоволенні якої відмовлено рішенням Соснівського районного суду м. Черкас від 14.11.2024 у справі №__;

- підготував в інтересах Мягкова О.А. і подав до Шостого апеляційного адміністративного суду апеляційну скаргу на рішення суду першої інстанції у справі №__;

- 19.12.2024 звернувся до Першого відділу ДВС у м. Черкаси з адвокатським запитом в інтересах Мягкова О.А., на який отримав відповідь від 11.12.2024.

Протягом 10-20 жовтня 2024 року Турчин Л.С. переказала на рахунок адвоката П грошові кошти в загальній сумі 76 700,00 грн. згідно з відповідними банківськими квитанціями.

10 березня 2025 року Турчин Л.С. і Мягкова О.А. оформили і підписали письмове повідомлення про розірвання обох укладених ними договорів про надання правничої

допомоги, яке надіслали адвокату П на електронну пошту і рекомендованим листом.

Надаючи оцінку поведінці адвоката П, Дисциплінарна палата виходить з наступного.

В укладеному адвокатом П договорі від 09.10.2024 про надання правничої допомоги зазначено, що він укладений з клієнтом Турчин Людмилою Сергіївною на представництво інтересів її сина Мягкова Олександра Андрійовича. Цей договір підписаний Турчин Л.С., і у ньому наявні адреса її проживання і номер її мобільного телефону, а також номер мобільного телефону Мягкова О.А. Предметом цього договору є прийняття адвокатом доручення на надання клієнту правової допомоги, яка полягає у: представництві інтересів клієнта в судах, правоохоронних органах та інших державних органах, підприємствах і установах; наданні консультацій, висновків і довідок з правових питань; підготовці заперечень, клопотань, запитів та інших процесуальних документів, що виникають при розгляді справ.

В укладеному адвокатом П договорі від 10.10.2024 про надання правничої допомоги зазначено, що він укладений з клієнтом Мягковим Олександром Андрійовичем. Цей договір підписаний Мягковим О.А., і у ньому наявна адреса його проживання. Предмет цього договору є таким же, як в договорі від 09.10.2024, укладеному адвокатом П з Турчин Л.С.

Пунктом 4.1 обох зазначених договорів передбачено, що виконану адвокатом роботу клієнт оплачує у порядку і розмірі згідно з додатком №1 до даних договорів, а пунктом 5.3 цих же договорів визначено, що сторони можуть достроково розірвати такий договір, але при цьому договір вважається виконаним сторонами належним чином, і повернення сплачених грошових сум (адвокатського гонорару) або їх частина в даному випадку поверненню не підлягають.

Відповідно до ст.26 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» адвокатська діяльність здійснюється на підставі договору про надання правничої допомоги.

Положеннями ст.27 цього ж Закону визначено наступне: договір про надання правничої допомоги укладається в письмовій формі (частина перша цієї статті); до договору про надання правничої допомоги застосовуються загальні вимоги договірного права (частина третя цієї статті); договір про надання правничої допомоги може укладатися на користь клієнта іншою особою, яка діє в його інтересах (частина четверта цієї статті).

Статтею 14 Правил адвокатської етики, затверджених Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09.06.2017, із змінами, затвердженими З'їздом адвокатів України 15.02.2019 (надалі – Правила адвокатської етики), передбачено, що адвокат надає правову допомогу відповідно до законодавства України про адвокатуру та адвокатську діяльність на підставі договору про надання правової допомоги. Договір про надання правової допомоги - договір, за яким одна сторона (адвокат, адвокатське бюро, адвокатське об'єднання) зобов'язується надавати правову допомогу іншій стороні договору (клієнту) на умовах і в порядку, що визначені договором, а клієнт зобов'язується оплатити надання правової допомоги та фактичні витрати, необхідні для виконання договору, у випадку, якщо така оплата передбачена договором. До договору про надання правової допомоги також застосовуються загальні положення цивільного законодавства про договір.

За приписами статті 30 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» гонорар є формою винагороди адвоката за здійснення захисту, представництва та надання інших видів правничої допомоги клієнту.

Порядок обчислення гонорару (фіксований розмір, погодинна оплата), підстави для зміни розміру гонорару, порядок його сплати, умови повернення тощо визначаються в договорі про надання правничої допомоги.

Аналогічні положення щодо гонорару адвоката містяться і в ст.28 Правил адвокатської етики.

Розділом II Цивільного кодексу (ЦК) України визначені загальні положення про договір.

Стаття 627 цього розділу ЦК України закріплює положення щодо свобода договору, яка полягає у тому, що сторони є вільними в укладенні договору, виборі контрагента та

визначенні умов договору з урахуванням вимог цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства, звичаїв ділового обороту, вимог розумності та справедливості.

А згідно з статтею 628 цього ж розділу ЦК України зміст договору становлять умови (пункти), визначені на розсуд сторін і погоджені ними, та умови, які є обов'язковими відповідно до актів цивільного законодавства.

Ураховуючи зміст договорів, перелічені приписи законодавства та той факт, що обидва скажники підписали договори про надання їм правничої допомоги адвокатом П без будь-яких застережень щодо їх змісту, Дисциплінарна палата визнає, що положення таких договорів не суперечать актам цивільного законодавства, і сторони визначили ці положення на власний розсуд та погодили їх.

Тому, Дисциплінарна палата відхиляє твердження скажників про укладення вказаних договорів з порушенням положень цивільного законодавства про договір, Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» і Правилам адвокатської етики.

Дисциплінарна палата також відхиляє твердження скажників про те, що за обома договорами про надання правничої допомоги вони, окрім перерахування на банківську карту адвоката П 76 700,00 грн., сплатили цьому адвокату ще й 2 000,00 доларів США.

Так, адвокат П заявляє, що сплачені Турчин Л.С. на його картковий рахунок грошові кошти є узгодженим із скажниками розміром гонорару за обома укладеними з ними договорами про надання правничої допомоги. Жодних інших коштів він від них не отримував.

Між тим, скажники на підтвердження своїх доводів про сплату адвокату П 2 000,00 доларів США, окрім перерахованих на його карту 76 700,00 грн., додали до скарги лише аркуш паперу із записами про певні грошові суми та зазначенням у ньому свідків (Т, Мягкова О.А., Д).

Однак, Дисциплінарна палата не приймає такий аркуш паперу у якості належного, достатнього і достовірного доказу, оскільки він не відповідає вимогам, яким мають відповідати документи, у тому числі і на підтвердження здійснення оплати грошових коштів. Зокрема, на даному аркуші паперу відсутні жодні реквізитів засвідчення наявних на ньому записів (підписів, печаток, штампів тощо), а також цей аркуш паперу не містить як даних про джерело його отримання, так і даних, які б виключали сумніви стосовно того, чи не виконані на ньому записи скажниками самостійно на свій розсуд.

За приписами ст.70 Правил адвокатської етики та ст.7 Положення №120 адвокат не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні дисциплінарного проступку. Обов'язок доказування вини адвоката у вчиненні дисциплінарного проступку покладається на особу, яка ініціює дисциплінарне провадження стосовно адвоката. Усі сумніви щодо доведеності вини адвоката тлумачаться на його користь.

Приймаючи до уваги наведені обставини і вказані приписи Правил адвокатської етики і Положення №120 щодо презумпції невинуватості адвоката, Дисциплінарна палата визнає, що скажниками не доведено факту передання адвокату П додатково 2 000,00 доларів США в якості оплати його послуг з надання правничої допомоги за двома укладеними з скажниками договорами.

Пунктом 2 частини першої статті 21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» встановлено, що під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний на вимогу клієнта надати звіт про виконання договору про надання правничої допомоги.

Відповідно до ст.31 Правил адвокатської етики клієнт та/або особа, яка уклала договір в інтересах клієнта, має право розірвати договір з адвокатом в односторонньому порядку на умовах, передбачених договором.

Згідно з ч.1 ст.35 Правил адвокатської етики при розірванні договору (незалежно від причин) адвокат зобов'язаний: повернути клієнту отримані від нього документи, а також документи, видані адвокату для клієнта іншими особами в ході виконання доручення; поінформувати клієнта щодо здійсненої адвокатом роботи (наданих послуг) і передати клієнту копії процесуальних документів, наявних у адвоката.

Зі змісту скерованого адвокату П повідомлення скажників від 10.03.2025

вбачається, що вони інформують про дострокове розірвання укладених з ним договорів про надання правничої допомоги та просять повернути сплачений йому гонорар у повному розмірі і надати звіт про виконану роботу.

Адвокат П відповідними доказами, про які зазначено вище, довів, що таке повідомлення скаржників він вперше отримав лише 31.03.2025 на свою електронну пошту, після чого 06.04.2025 надіслав зі свого телефону на електронну пошту Мягкова О.А. звіт про виконання вказаних договорів разом з супровідними листами обом скаржникам.

Натомість, скаржники не надали жодних належних доказів на підтвердження отримання адвокатом П вказаного повідомлення, а відтак і його обізнаності про дострокове розірвання договорів, раніше ніж 31.03.2025.

Відтак адвокат П, надіславши скаржникам на їхню вимогу звіт про виконання договорів вже на шостий день після отримання 31.03.2025 їхнього повідомлення, виконав свій професійний обов'язок встановлений ст.21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» і ст.35 Правил адвокатської етики.

Статтею 28 Правил адвокатської етики передбачено, що розмір гонорару визначається за погодженням адвоката з клієнтом.

Адвокат має право у розумних межах визначати розмір гонорару, виходячи із власних міркувань.

При встановленні розміру гонорару можуть враховуватися складність справи, кваліфікація, досвід і завантаженість адвоката та інші обставини.

Погоджений адвокатом з клієнтом та/або особою, яка уклала договір в інтересах клієнта, розмір гонорару може бути змінений лише за взаємною домовленістю.

Згідно з положеннями статті 31 Правил адвокатської етики при розірванні клієнтом та/або особою, яка уклала договір в інтересах клієнта, договору з адвокатом в односторонньому порядку на умовах, передбачених договором, клієнт та/або особа, яка уклала договір в інтересах клієнта, зобов'язаний сплатити адвокату гонорар за всю роботу, що була виконана (надані послуги) чи підготовлена до виконання, а також компенсувати усі витрати за цим договором. При цьому, розірвання договору про надання правової допомоги з ініціативи клієнта та/або особи, яка уклала договір в інтересах клієнта, не є показником незадовільної роботи адвоката (адвокатського бюро, адвокатського об'єднання).

Пунктом 5.3 обох укладених скаржниками з адвокатом П договорів передбачено, що сторони можуть достроково розірвати такий договір, але при цьому договір вважається виконаним сторонами належним чином, і повернення сплачених грошових сум (адвокатського гонорару) або їх частина в даному випадку поверненню не підлягають.

Такі положення пункту 5.3 цих договорів узгоджуються з положеннями ст.31 Правил адвокатської етики.

Враховуючи передбачені цим пунктом 5.3 договірні умови і об'єм виконаних адвокатом П робіт по наданню правничої допомоги, який не заперечується скаржниками, Дисциплінарна палата визнає, що цей адвокат належним чином виконав свої зобов'язання за укладеними з скаржниками договорами, а тому не повинен був повертати їм узгоджений і сплачений гонорар в розмірі 76 700,00 грн.

На підставі наведеного Дисциплінарна палата приходить до висновку, що скарга Турчин Л.С. і Мягкова О.А. не містить відомостей про вчинення адвокатом П порушень, перелічених у ст.34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», які можуть бути кваліфіковані як дисциплінарний проступок, а тому приходить до висновку про відсутність в діях цього адвоката такого проступку.

Частиною першою статті 41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» встановлено, що за результатами розгляду дисциплінарної справи дисциплінарна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури приймає рішення про притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності за вчинення дисциплінарного проступку і застосування до нього дисциплінарного стягнення або про закриття дисциплінарної справи.

Керуючись ст.ст.33, 40, 41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Дисциплінарна палата –

ВИРІШИЛА:

Закрити дисциплінарну справу стосовно адвоката П (свідोцтво про право на заняття адвокатською діяльністю №__, видане ____ на підставі рішення Ради адвокатів Черкаської області від ____ №__) у зв'язку з відсутністю в його діях дисциплінарного проступку.

Копію цього рішення надіслати або вручити під розписку адвокату та особі, яка ініціювала питання про дисциплінарну відповідальність адвоката.

Дане рішення може бути оскаржено протягом тридцяти днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або до суду.

Голова Дисциплінарної палати (підпис)

Валентин ГОНЧАРОВ

Секретар Дисциплінарної палати (підпис)

Оксана БУХТОЯРОВА